

ПОВНОЦІННА ГОДІВЛЯ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ВЕДЕННЯ ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА

Євстафієва Ю.М., канд с-г. наук

Гах Д.В., здобувач вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» спеціальності
204 – технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
ЗВО «Подільський державний університет»

pp.nika22@ukr.net

Продуктивність тварин, насамперед, пов'язана із кількістю щоденно спожитих кормів, які містять в собі поживні речовини (білки, жири, вуглеводи, мінеральні речовини, вітаміни), і які використовуються на енергетичні і пластичні цілі. Кількість спожитих кормів зумовлює можливість їх використання на утворення продукції тобто приріст живої маси у вигляді білкової, жирової і кісткової тканин.

Поживні речовини кормів піддаються впливу, з боку травної системи, проходять перетворення і використовуються організмом тварини, частково виводяться з організму в зовнішнє середовище, тобто відбувається обмін речовин між організмом і зовнішнім середовищем [3].

Надходження речовин в організм і їх використання нерозривно пов'язані спеціальними рефлекторними механізмами. Вченими висунуті різні теорії травного збудження: глюкостатична (зниження рівня глюкози в крові), ліпостатична (жирних кислот), амідоеацидостатична (амінокислот), термостатична, гідростатична, метаболічна (метаболітів циклу трикарбонових кислот), періодичної діяльності травної системи. Найбільш придатна до моногастричних тварин глюкостатична теорія, що передбачає наявність глюкорецепторів в проміжному мозку, печінці, шлунку і кишечнику, які повідомляють в травний центр про зменшення доступності глюкози до клітин. Але більшість вчених схиляються до думки про комплексну (полікомпонентну) дію метаболітів на периферичні і центральні

рецептори, що забезпечує надходження в мозок інформації про загальний енергетичний статус організму [1].

З того моменту коли перша порція їжі потрапила в травну систему розпочинається зворотній за своїм напрямком процес поступового зниження мотиваційного збудження, яке призводить в кінцевому результаті до повного насичення. Іншими словами можна сказати, що апетит проходить (а не приходить) під час споживання. Знання цих теорій і гіпотез дає можливість в певній мірі регулювати споживання кормів. Так використовуючи смакові добавки можна заставити тварину споживати корми менш поживні або незбалансовані за амінокислотним складом [2].

Фізіологічний період розвитку свині ділять на період росту і період відгодівлі. Перший триває до досягнення твариною 45 кг, а другий - 45-90кг. В перший період необхідно давати високобілкові корми, а для кращого поїдання - смакові добавки. При годівлі вволю і вільному доступі до кормів отримують як правило жирну свинину. Для отримання пісної свинини необхідно регулювати концентрацію енергії в сухій речовини, а для кращого поїдання використовувати смакові добавки.

Відмічено, що корми рослинного походження з високим вмістом крохмалю в перший період поросятами перетравлюються недостатньо, але в той же час сприяють перебудові травного тракту і більш ранньому прояву фізіологічної повноцінності шлунка.

Подібна закономірність встановлена і для перетравності протеїну і жиру. Поросята відлучені у ранньому віці перетравлювали їх відповідно на 16 і 25%; 13 і 22%; 8 і 13% краще, ніж контрольні.

Встановлено, що перетравність клітковини у свиней, вирощених з поросят ранніх строків відлучення була відповідно на 10%, 8, 5 і 10% вищою, ніж у контрольних. З віком у поросят, які у різні строки, але раніше від контрольних, споживали більшу кількість комбікорму, зростала різниця у масі шлунку, що, ймовірно, пов'язане з більш раннім споживанням рослинних

Раннє відлучення поросят під свиноматок сприяло збільшенню кількості зв'язаної соляної кислоти у глибоко пор шлунку як у 15, так і у 20-денному віці, за винятком поросят відлучених від свиноматок у 15-денному віці у яких на 20-й день життя вона була на 24,6% нижче ($P < 0,001$) ніж у поросят контрольної групи. Відмічено, що з віком у поросят кількість зв'язаної соляної кислоти у шлунку змінювалася. Однак, у поросят, відлучених у 15-денному віці цей показник був нижче від контролю у 25-денному віці – на 32,4%, у 30-денному – на 33,9, у 35-денному – на 31,6, у 45-денному – на 20,1 і у 60-денному віці – на 19,5%.

Одночасно відмічено, що з віком та підвищенням живої маси перетравність поживних речовин корму зростала. Тварини з високим статусом здоров'я та котрі утримувалися в умовах, які відповідають зоогігієнічним вимогам, краще перетравлювали корми [1].

Отже, забезпечення повноцінної годівлі всіх статево-вікових груп свиней є запорукою їх високої продуктивності та успішного ведення галузі свинарства.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Сердюк О. Ефективність використання поживних речовин і енергії свинями червоної білопоясної спеціалізованої м'ясної лінії // *Тваринництво України*. 2001. №5. С. 19.
2. Чухліб Є.В. Відгодівельні, м'ясо-сальні якості та окремі біологічні особливості свиней різного напрямку продуктивності. *Автореф. дис. канд. с.-г. наук.* – Інститут свинарства ім. О.В. Квасницького УААН. Полтава, 2006. – 25 с.
3. Hennig A., Kleemann J. Untersuchungen über den Ansatz an Rohprotein und I Cf Energie und Nährstoffökonomie // *Arch. Tiernahr.* 1967. Bd. 17. № 7. S. 511-517.